

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem Kolozsvár
1.2 Kar	Római Katolikus Teológia Kar
1.3 Intézet	Pasztorálteológia Intézet
1.4 Szakterület	Római Katolikus Teológia
1.5 Képzési szint	mesteri
1.6 Szak / Képesítés	Teológiai mesteri

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve		Szentháromságtan			
2.2 Az előadásért felelős tanár neve		Bara Zoltán-József			
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve		-			
2.4 Tanulmányi év	2019/20	2.5 Félév	2.6. Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa
		I.			mesteri

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	1	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					10
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					5
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					5
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					10
Vizsgák					10
Más tevékenységek:					4
3.7 Egyéni munka össz-óraszámja	100				
3.8 A félév össz-óraszámja	56				
3.9 Kreditszám	7				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	nincs
4.2 Kompetenciabeli	nincs

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	tábla, vetítő, szemléltető eszközök
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	tábla, vetítő, szemléltető eszközök

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	A hallgató bevezetést kap a Szentháromságtan alapkérdéseibe, megismeri az egyház hagyományának fejlődését a Szentháromság misztériumára vonatkozóan, valamint megismerkedik a modern kérdésfeltevésekkel és megközelítési módokkal.
Transzverzális	Különös tekintettel a többi vallásfelekezeten a mi álláspontunkhoz való viszonyulását is vizsgáljuk.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	Az előadások során azt szeretnénk elérni, hogy a hallgatók, akik gyakorló lelkipásztorok lesznek, elsajátítsák mindazokat az elméleti kérdéseket, amelyek az eredményes katolikus lelkipásztorkodás feltételei.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	Az Egyház életének elméleti megismerése és elsajátítása.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
<i>Bevezetés a szentháromságtanba 1. Megváltástan és szentháromságtan 2. A Szentháromság teológiája A szentháromság dogmatörténete 1. Bölcséleti fogalmak alkalmazása 2. Szentháromsági eretnekségek 3. A mai trinitológia eljárási módja</i>	előadás, magyarázat	
<i>Isten hármassága a Szentírásban A) az ószövetség és a szentháromság b) isten hármassága az újszövetségben 1. Az Atya személye a Szentháromságban 2. A Fiú személye a Szentháromságban 3. A Szentlélek személye a Szentháromságban 4. A szentháromsági személyek egysége 5. Az üdvtörténet szentháromsági formulái</i>	előadás, magyarázat	
<i>Isten hármassága és a szenthagyomány 1. A monarchiánus eretnekségek föllépéséig (kb. 190-ig) 2. Küzdelem a monarchista eretnekek ellen a niceai zsinatig 3. A niceai zsinattól Szent Ágostonig 4. Már a niceai zsinat előtti időben másból indultak ki a görög, és másból a latin atyák a Szentháromság szemléletében, és ez a különbség továbbra is fennmaradt</i>	előadás, magyarázat	

<p>5. A Szentlélekről nem szóltak viták a niceai zsinat előtt 6. A negyedik század végére irodalmi téren eldőlt a vita</p> <p><i>A személyek származása: a szentháromsági eredések 1. A szentháromsági eredések lényegesen különböznek a teremtmények világában tapasztalható eredésektől, születésektől, származásoktól</i></p>	<p>előadás, magyarázat</p>	
<p>2. A szentháromsági eredések teológiája a fentiek értelmében a következő dogmákat tanítja 3. A Fiú születése 3. A Fiú születése értelmi, a Szentlélek származása pedig akarati tevékenység</p> <p><i>A szentháromsági vonatkozások 1. A vonatkozások fogalma értelmi, a Szentlélek származása pedig akarati tevékenység</i></p>	<p>előadás, magyarázat</p>	
<p>2. A Szentháromsági vonatkozások reális vonatkozások 3. A vonatkozások és az eredések viszonya 4. A vonatkozások és az isteni lényeg 5. Szubsztanciális vonatkozások 6. Egyes vonatkozások egymástól való különbözősége 7. Miért csak három személyalkotó vonatkozás van?</p>	<p>előadás, magyarázat</p>	
<p>8. A személyek csak viszonylagosan személyek 9. Hogyan lehet a személyekről azonos tökéletességeket állítani? A személyek egymásban való léte és a szentháromsági tulajdonítások 1. A szentháromsági perichorézisz 2. A személyek kifelé ható tevékenysége 3. A szentháromsági tulajdonítások 4. A tulajdonítások és a megtestesülés 5. A tulajdonítás és a megszentelés 6. A Szentháromság az emberi közösségek mintaképe A szentháromsági küldések 1. A Szentírás tanítása 2. A küldések fajtái 3. A küldések végső célja az abszolút jövő, 4. Istennek a küldésekben megnyilvánuló szeretete Személy és természet a Szentháromságban 1. A személy legrégebb fogalma 2. Az újkori személy-fogalom 3. Interperszonális Kommunikáció A Személy Fogalmában</p>	<p>előadás, magyarázat</p>	
<p>Könyvészet</p> <p>ELŐD I., <i>Katolikus Dogmatika</i>, Budapest 1978.</p> <p>SCHNEIDER, TH., (Szerk.), <i>A Dogmatika Kézikönyve</i>, II, Budapest 1996. Vigilia Kiadó, Bp. 1996, 499-599.</p> <p>DENZINGER, H., – HÜNERMANN, P., (Szerk.), <i>Hitvallások és az Egyház Tanítóhivatalának megnyilatkozásai</i>, Bányterenyé/ Budapest 2004.</p> <p>BEINERT, W., <i>A katolikus dogmatika lexikona</i>, Budapest 2006.</p>		
<p>8.2 Szeminárium / Labor</p>	<p>Didaktikai módszerek</p>	<p>Megjegyzések</p>
<p>Minden diák egy adott témából 10–15 oldalas dolgozatot állít össze, amit a szemináriumi órák alatt előad.</p>	<p>Előadás, megbeszélés</p>	<p>Az egyéni és a tudományos munkában való elmélyedés</p>
<p>Könyvészet</p>		

A II. Vatikáni zsinat dokumentumai, Budapest 2000.

Antiochiai Szent Ignác levele a Magnésziaiakhoz. In: Vanyó László: *Ókeresztény írók*, 3.

AUER, JOHANN, RATZINGER, JOSEPH: *Kleine Katholische Dogmatik II. Gott der Eine und Dreieine*, Regensburg 1978.

AURELIUS AUGUSTINUS: *A Szentháromságról*. In: VANYÓ LÁSZLÓ: *Ókeresztény írók* 10., Budapest 1985.

AURELIUS AUGUSTINUS: *Vallomások*, Budapest 1982.

BEINERT, WOLFGANG: *A dogmatika lexikona*, Budapest 2004.

BEINERT, WOLFGANG: *Glaubenszugänge. Lehrbuch der katholischen Dogmatik*, Paderborn 1995. Band I.

EICHER, PETER: *Neue Summe Theologie 1. Der lebendige Gott*, Herder 1988.

ELŐD ISTVÁN: *Katolikus dogmatika*, Budapest 1983.

GRESHAKE, GISBERT: *Auf den dreieinen Gott glauben*, Herder 1999.

HAAG, HERBERT: *Bibliai lexikon*, Budapest 1989.

Handbuch der Dogmengeschichte II.1.a. Freiburg, 1971.

HASENHÜTTL, GOTTHOLD NATHAN AMBROSIUS: *Einführung in die Gotteslehre*. Darmstadt 1980.

HÜNERMANN, PETER: *Dogmatische Prinzipienlehre*. Münster 2003.

Jeruzsálemi Bibliakommentár, Biblikus Tanulmányok, Budapest 2003.

KASPER, WALTER: *Jézus Krisztus Istene*, Budapest 2003.

MÜLLER, GERHARD LUDWIG: *Katolikus dogmatika*, Budapest 2007.

RAHNER, KARL: *A hit alapjai*, Budapest 1983.

RAHNER, KARL: *Isten: rejtelem*, Budapest 1994.

RAHNER, KARL: *Mysterium Salutis*, Einsiedeln 1967.

RAHNER-VORGRIMLER: *Teológiai Kislexikon*. Budapest 1980.

Római Szent Kelemen levele In: VANYÓ LÁSZLÓ: *Ókeresztény írók*, 3.

SCHEFFCZYK, LEO – ZIEGENAUS, ANTON: *Katholische Dogmatik*, Aachen 1996. II.

SCHNACKENBURG, RUDOLF: *Das Johannesevangelium* III., Freiburg 1984.

SCHNEIDER, THEODOR: *A dogmatika kézikönyve*, Budapest 1996. I.

SCHÜTZ ANTAL: *Dogmatika*, Budapest 1941. I.

VORGRIMLER, HERBERT: *Új teológiai szótár*, Budapest 2006.

VORGRIMLER, HERBERT: *Theologische Gotteslehre*, Düsseldorf 1985.

WERBICK, JÜRGEN: *Gott, verbindlich? Theologische Gotteslehre*, Freiburg 2007.

WERBICK, JÜRGEN: *Von Gott sprechen an der Grenze zum Verstummen*, Münster 2004.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A ma emberének a szentségekhez való viszonyulása a modern társadalom kihívásai közepette.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Első vizsgaidőpontban	vizsga	3/4
10.5 Szeminárium / Labor	Szemeszter idején	Egyéni munka	1/4

10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

- Átfogó képet kap a szentháromságtan főbb kérdéseiről.
- Képes kritikusan értékelni a mai teológiai megközelítési módokat.
- Elkötelezett, az egyház hagyományához és tanításához hűen tud számot adni a Szentháromságba vetett hitéről.
- Képes elemző módon tájékozódni a szövegben és felfedezni az összefüggéseket a későbbi szentháromságtani rendszerekkel.
- Elkötelezett arra, hogy az Egyház nagy teológusának gondolkodásmódját megismerje és ismereteit a mai teológiában felhasználja.

Kitöltés dátuma

2019. április 26

Előadás felelőse

Dr. Bara Zoltán-József

Szeminárium felelőse

–

Az intézeti jóváhagyás dátuma

.....

Intézetigazgató

.....